

Utbrott i förskolan: magsjuka

Josefin Örnbjär

Smittskyddssjuksköterska/
Distriktssjuksköterska

- Närvaro skrivs i chatten:
- Vilken förskola och vilken ort

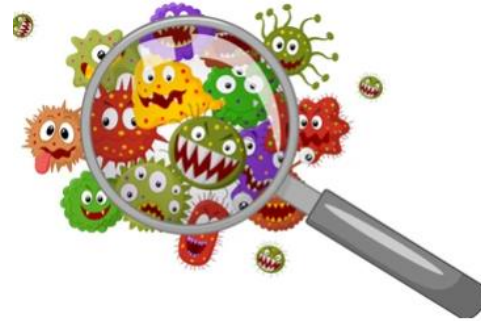
Symtom

- Mår illa
- Ont i magen
- Kräkning
- Lös mage/diarré
- Feber
- Trött & orkeslös

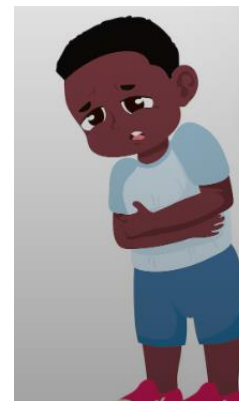
Orsak

- Beror oftast på virus
- Vinterkräksjuka (calicivirus)
- Parasit eller bakterie (beror oftast på utlandsvistelse)

Vinterkräksjuka (calici)

- Två typer av calicivirus: **noro-** och sapovirus
- Överlevnadskraftigt virus
- Varför hjälper det inte med handsprit?
- Tvätta händer med tvål och vatten
- Rengöring av ytor: rengöringsmedel och vatten

Akuthinken

Snabbt agerande

Fördela arbetet mellan personal

= större chans att bryta smittkedjan och minska smittspridning

Smittskydd Västerbotten

Akuthink – vid kräkning på förskolan!

Ett barn som kräks kan bli starten på ett utbrott av magsjuka i förskolan. Då är det bra att vara förberedd, ett bra tips är att ha en akuthink på varje avdelning. Förvara akuthinken på ett ställe som alla känner till. Magsjuka är väldigt smittsamt och vi rekommenderar därför att använda sig av engångsartiklar.

Förslag på innehåll

- Engångshandskar/förkläden
- Munskydd
- Papper
- Plastpåsar
- Skoskydd
- Absorberingsmedel som gör kräkningen till hanterbar gelé som enkelt kan tas upp (exempelvis Supersorb eller kattsand)
- Desinfektionsmedel avsett för magsjuka

Arbetsgång vid kräkning

Fördela uppgifterna inom arbetslaget. Det barn som har kräktas tas om hand av en personal (rengörs, tröstas och isoleras). En annan personal ansvarar för att rengöra efter kräkningen, och den övriga personalen tar hand om resten av barngruppen.

En ”vanlig” magsjuka? Inte för alla

- Typ 1 diabetes och de med nedsatt immunförsvar extra utsatta
- Kan leda till livshotande konsekvenser
- Äldre och sköra med andra sjukdomar (mor/far-föräldrar)
- Uppmärksamma andra vårdnadshavare om detta

Säkerhetstips vid magsjuka

Magsjuka kan vara farligt för barn med typ 1-diabetes. Följ därför reglerna extra noga om det finns barn med typ 1-diabetes på ditt barns förskola/skola:

- › Först 48 timmar efter sista kräkningen/diarré kan man gå tillbaka till förskolan/skola.
- › Även syskon bör hållas hemma, men det ska ske i samråd med skolläddning.

 Bandiabetesfonden
För kampen mot typ 1-diabetes

Finns det andra orsaker?

- Lära känna barnet
- Allergier? Överkänslighet? Annan diagnos?
- Reagerat på ny mat? Ätit något olämpligt utomhus?
- Främmande kropp?
- Oftast "känner ni av" läget bra, men tänk gärna ett varv till om det kan vara ngn annan orsak

När räknas det som ett utbrott?

- Fler sjukdomsfall än vanligt under en viss tid och att särskilda smittskyddsåtgärder kan behöva sättas in
- Magsjuka är något som kan ske hela året, enstaka fall och tidiga hygieniska insatser minimerar risk för utbrott
- ***När ska vi kontakta Smittskydd?***
 - Gå på ”magkänslan”, ni känner av läget bäst
 - Hellre ringa en gång för mkt än för lite
 - Ibland behövs bara lite bekräftelse i att vi tänker rätt

 region västerbotten Datum:

Underlag till rektor inför kontakt med Smittskydd Västerbotten

För att underlätta vidare handläggning är det viktigt att göra en kartläggning av smittläget på förskola.

Uppgifter om förskolan

Förskolans namn:

Kontaktuppgifter rektor (namn/telefonnummer):

Närområdesansvarig hälsocentral:

Totalt antal barn på förskola:

Antal avdelningar:

Gemensam mattid, bufféservering:

Flera avdelningar drabbade?

Hur ser den generella sjukfrånvaron ut på förskolan?

Uppgifter om drabbad avdelning

Drabbad avdelnings namn:

Antal barn på avdelningen:

Antal personal på avdelningen:

När började det?

Datum när första personen insjuknade:

Datum när senaste personen insjuknat:

Vilka symptom har förekommit?

Har någon/några sökt sjukvård?

Smittskyddsenheten Västerbotten 2024-05-17

Åtgärder

- Ha alltid en akuthink redo
- Skärpta & utökade hygienrutiner
- Tvätta händer ofta
- Tydliga rutiner för arbetslaget, hygienens är något som måste prioriteras
- Plocka bort "onödiga" leksaker som kan bli smittspridare (som vidrörs ofta)
- Information till VH om magsjuka och de 48h barnet ska vara hemma
- Försök om möjligt inte blanda olika avdelningar

Nu sprids det magsjuka

Information till vårdnadshavare

Om ditt barn har symtom på magsjuka

Om du misstänker att ditt barn har magsjuka är det viktigt att barnet stannar hemma.

Symtom på magsjuka

De vanligaste symptomen på magsjuka är: illamående, magont, kräkningar, diarréer och feber.

Vad kan vi göra för att minska risken att bli sjuka?

Tvätta händerna noga med tvål och vatten:

- efter toalettbesök
- innan måltider
- när ni kommit hem från förskolan.

Meddela gärna personalen om ditt barn har magsjuka. Det hjälper dem att bedöma omfattningen av smittspridningen. När kan barn som har varit magsjuka komma tillbaka?

Barn som har haft magsjuka behöver vara piggt och stabilt friskt igen, och det brukar ta minst ett par dagar efter sista dagen med symtom såsom kräkning, diarré eller feber. Magsjuka barn behöver därför stanna hemma i två symptomfria dygn innan de återvänder till förskolan.

Mer information och rådgivning

Ring telefonnummer 1177 eller besök webbplatsen 1177.se om du har frågor eller behöver sjukvårdsrådgivning.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/globalassets/smittskydd-sjukdomar/smitta-i-forskolan/nu-sprids-det-magsjuka-information-till-vardnadshavare.pdf>

Behövs det sättas in extra städ? **Rektors ansvar.**

Viktigt med **tydliga** rutiner om vem som gör vad pedagoger/städet, och ATT det utförs = **Rektors ansvar**

Kan dagliga checklistor för er tillsammans med städet vara ett alternativ?

Rektor behöver informera städet om städrutiner och vad som behöver göras

Informera köket, undvik att barnen tar maten själv

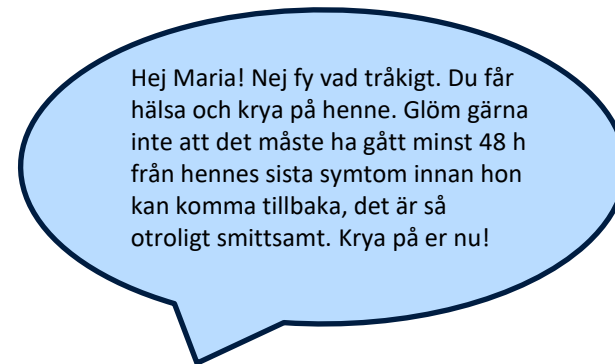

Prioritera utevistelse, går det att äta mellis/lunch ute?

Vädra ur lokalerna så gott det går medans barnen är ute

Ha som rutin att vårdnadshavare måste ringa till FSK för att meddela om magsjuka

OBS! Personuppgiftslagen (GDPR) tillåter inte att känsliga uppgifter skrivs i text.

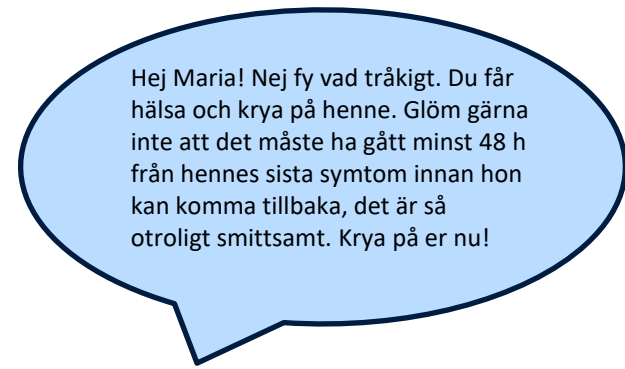
Ett gemensamt ansvar

Samspel och gemensam syn underlättar

”Utbilda” gärna VH i samtalet med dem i positiv riktning, att alla måste hjälpas åt

Skicka hem alla tillhörigheter för tvätt och rengöring (till det sjuka barnet)

OBS! Personuppgiftslagen (GDPR) tillåter inte att känsliga uppgifter skrivs i text.

Ska syskon stanna hemma?

Om syskonet går på densamma förskola, och VH är ändå hemma och VAB:ar, brukar vi **VÄDJA** till att hålla syskonet hemma, det är dock aldrig något vi kan kräva.

Äldre barn = skolplikt, och kan sköta hygien bättre än mindre barn.

Vad tar barnen mkt på?

Tänk innovativt, på dessa "ovanliga" saker som vi inte tänker på att vi/de vidrör ofta!

Sammanfattning:

Förskolan håller smitta och magsjuka borta

🔗 Dela 📌 Spara

Mindre snor, färre vab-dagar och bättre närvaro bland både barnen och personalen. På förskolan i Gunnilse har ett nytt arbetssätt minskat förkylningar och magsjuka drastiskt – och nu prisas de av Folkhälsomyndigheten.

"Betydligt färre utbrott" – i videon förklarar förskolan fördelarna och vad som är svårt med arbetet. Foto: Jan Färingö/SVT

Ville stoppa smittspridningen – förskolan i Vindeln fick ned sjukfrånvaron

Hedlunda FSK Lycksele, diplomerad Antibiotikasmart 25 oktober

Vad är det bästa med att vara en antibiotikasmart verksamhet?

"Att vi gör det vi kan för att bidra till våra barns nutida och framtida hälsa!"

Tillsammans hjälps vi åt!

TACK!

